

Sygn. akt II Ca 716/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2014r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący- Sędzia SO Dorota Stawicka-Moryc

Protokolant: Elżbieta Biała

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2014r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przeciwko D. M. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu

z dnia 26 marca 2014r.

sygn. akt XI C 1621/13

oddala apelację.

Sygn. akt II Ca 716/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 26 marca 2014r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu oddalił powództwo (...) Sp. z o.o. we W. przeciwko D. M. (1) o zapłatę kwoty 887,09 zł (sygn. akt XI C 1621/13).

Powodem oddalenia powództwa było uwzględnienie zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez pozwanego. Sąd Rejonowy uznał, że zarzut pozwanego dotyczący przedawnienia roszczenia, jest zasadny, bowiem żądanie dotyczyło świadczenia związanego z opłatą czesnego za studia w (...) we W. za miesiąc luty 2004 r.

Apelację od powyższego wyroku (błędnie określonego jako wyrok Sądu Rejonowego w Piasecznie) w całości wywiodła strona powodowa, wnosząc o jego zmianę poprzez zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 887,09 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej z uwagi na duży nakład pracy pełnomocnika. Nadto powód wniósł w trybie art. 505(10) § 2 kpc o wyznaczenie rozprawy. Ewentualnie, apelująca spółka wniosła o zawieszenie niniejszego postępowania w związku ze skierowaniem pytania prawnego do Sądu Najwyższego - II CZP 42/14 i III 38/14.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej nie zasługuje na uwzględnienie.

Postępowanie w niniejszej sprawie prowadzone było w trybie uproszczonym. Stosownie zatem do treści przepisu art. 505 § 2 k.p.c. jeżeli sąd drugiej instancji nie

przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Odwoławczy w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy i wyprowadzone wnioski, uznając je za własne. Wyrok Sądu Rejonowego jest prawidłowy. Sąd Okręgowy - wbrew wywodom skarżącego - podzielił wniosek Sądu Rejonowego, że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że kwota wskazana w pozwie stanowi należność z tytułu czesnego i innych opłat za usługi edukacyjne za naukę w roku akademickim 2003/2004.

W rozpoznawanej sprawie, z uwagi na okoliczność, że roszczenie objęte pozwem powstało przed datą wejścia w życie ustawy o szkolnictwie wyższym to regulacje prawne wprowadzone tą ustawą, nie mogą mieć w niniejszej sprawie zastosowania. Do 1.09.2005r. obowiązywała ustawa z dnia 12.09.1990r. o szkolnictwie wyższym. Przepisy tej ustawy dawały podstawę do pobierania opłat za zajęcia dydaktyczne, nie precyzując bliżej charakteru tych świadczeń, ani też umów będących podstawą ich pobierania (art. 23 ust. 2 pkt 2). Oznacza to, że do takich umów nienazwanych należy stosować odpowiednio przepisy o zleceniu. Stosownie bowiem do treści art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są regulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Warto w tym miejscu dodać, że w sporządzanych w literaturze przykładowych wykazach stanów faktycznych zaliczanych do umów o świadczenie usług z art. 750 k.c. zawsze wymieniano umowy o nauczanie (zob. L. Ogiełło: System prawa prywatnego, Prawo zobowiązań - część szczegółowa, t. 7 Wyd. C.H. Beck INP PAN Warszawa 2004, str. 457-459 i powołana tam literatura). Stosownie do treści art. 751 k.c. z upływem dwóch lat przedawniają się roszczenia z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki, jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone. Jak więc z tego wynika przepis ten znajduje zastosowanie jedynie do niektórych roszczeń wynikających ze stosunku zlecenia, o ile przysługują one podmiotom o szczególnym statusie, a więc osobom trudniącym się zawodowo czynnościami w zakresie utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone. Z przyczyn wyżej podanych nie można podzielić

poglądu apelującego, że spod tej regulacji wyłączona jest nauka w ramach reżimu szkolnictwa wyższego z uwagi na normy szczególne względem kodeksowych, zawarte w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym z 1990r. Przepis art. 751 pkt 2 k.c. posługuje się bardzo ogólnym pojęciem „roszczenia z tytułu nauki” i nie ma przeszkód do jego stosowania w przypadku dochodzenia przez uczelnię wyższą (ewentualnie jego następcę prawnego) opłat czesnego za studia i usługi edukacyjne. Wymóg stosowania powołanego przepisu jedynie do roszczeń podmiotów w nim określonych również nie wyłącza możliwości powołania się na dwuletni termin przedawnienia. Rzeczywiście w literaturze przyjmuje się, że określenia: zawodowego trudnienia się czynnościami w postaci utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki oraz utrzymywania zakładów przeznaczonych do świadczenia wskazanych wyżej usług oznaczają, że chodzi w tym przepisie o przedsiębiorcę w rozumieniu przepisu art. 43¹ k.c. Zdaniem apelującej uczelnia wyższa nie prowadzi działalności gospodarczej - co ma wynikać z art. 106 ustawy prawo o szkolnictwie wyższym. W ocenie Sądu Okręgowego stanowisko apelującej nie jest trafne. Po pierwsze jak wyżej wskazano ustawa z 2005r. prawo o szkolnictwie wyższym nie ma zastosowania do stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Po drugie art. 106 w/w ustawy zastrzega jedynie, że prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczałnej, artystycznej, sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. To zaś oznacza, że do wymienionych rodzajów działalności nie będą miały zastosowania wynikające z tej ustawy zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej i zasady kontroli tej działalności. Nie można więc na tej podstawie przyjąć, że uczelnie w zakresie wymienionej w tym przepisie działalności nie mogą być przedsiębiorcami w rozumieniu innych przepisów prawa, w sytuacji gdy działalność ta jest wykonywana odpłatnie oraz spełnia przesłanki typowe dla działalności gospodarczej w więc jest wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (zob. A. Szymańska Komentarz do art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie

wyższym System Informacji Prawnej Lex oraz H. Izdebski i J. Zieliński Komentarz do art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym System Informacji Prawnej Lex). Przepis art. 43¹ k.c. zawiera definicję przedsiębiorcy stworzoną na potrzeby prawa prywatnego i pojęcie przedsiębiorcy jest zdefiniowane przez ten przepis bardzo szeroko, szerzej niż pojęcie przedsiębiorcy funkcjonujące w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Szeroko na gruncie

tego przepisu wykładane jest również pojęcie działalności gospodarczej. Za działalność gospodarczą uznaje się działalność, która ma zarobkowy charakter. Przy takim pojmowaniu działalności gospodarczej wyższą uczelnię niepaństwową świadczącą odpłatnie usługi edukacyjne można uznać za przedsiębiorcę w rozumieniu przepisu art. 43¹ k.c.

D. M. (2) został przyjęty na pierwszy rok studiów 3-letnich licencjackich w (...) we W. w roku akademickim 2003/2004 na kierunek marketing.

Pozwany studiował przez jeden semestr, zaś zgodnie z regulaminem studiów z 2003r. student był skreślany z listy studentów w przypadku braku zapłaty rat czesnego za dwa kolejne okresy płatności.

Pozwany opłacił raty czesnego za okres od października 2003 r. do styczeń 2004 r. Pozwany nie zapłacił raty czesnego za luty 2004 r. oraz nie podszedł do sesji egzaminacyjnej, w związku z czym decyzją Rektora (...) we W. został skreślony z listy studentów, o czym został poinformowany pismem z dnia 23 marca 2004 r.

Ponieważ powód wystąpił z roszczeniem o zapłatę w dniu 28.10.2013r., a roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 1.03.2006r., powództwo (zarówno co do należności głównej jak i odsetek) było niezasadne, a w konsekwencji niezasadna jest także apelacja. Marginalnie należy stwierdzić, że również roszczenie to, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez pierwotnego wierzyciela przedawniało się z upływem trzech lat (art. 118 k.c).

Z tych względów apelacja, jako pozbawiona podstaw faktycznych oraz prawnych, podlegała oddaleniu o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c.